

МЕКТЕПТІҢ ҒЫЛЫМИ ҚОҒАМЫН ҚҰРУ

Оқушылар арасында қазіргі таңда зерттеу іс-әрекетіне қызығушылықтың артып келе жатқаны байқалады. Бұған оқушылардың ғылыми қоғамы әсер етті.

Мектептік ғылыми қоғамның мақсаты оқушылардың қызығушылығымен сай келді. Бұл:

- оқушылар тарапынан шығармашылық есептерді стандартты емес, өзіндік амалмен шешуді анықтау;

- оқушыларды зерттеу іс-әрекетіне жұмылдыру және олардың шығармашылық қабілеттерін дамыту;

- шығармашылық ізденісі және зерттеу жұмыстарын орындау үрдісі кезінде оқушылардың аналитикалық және сын тұрғыдан ойлау қабілетін қалыптастыру;

- кәсіптік бағдарлауда көмек көрсету;

- оқушылардың іс-әрекет барысында мақсат қоя білуді және жүйелікті дамыту;

- қойылған мақсатқа жету арқылы және қол жеткен нәтижелердің басылдына орай оқушылардың өз орындарын таба білуі.

Мектептік ғылыми қоғамның іс-әрекеті таңдалған бағыттарға сәйкес тізіледі. Осы үрдісті компонентті уақытылы басқару оқушылардың зерттеу іс-әрекетін тиімді ұйымдастырудағы маңызды жағдай болып табылады. Мектептегі мұндай басқару пәндердің әдістемелік бірлестіктерімен (ӘБ) және ғылыми-әдістемелік жұмысы бойынша директор орынбасарының басшылығымен мектептік ғылыми-әдістемелік кеңесі жүзеге асырады.

Отырыс кезінде мектептік ғылыми-әдістемелік кеңес мектептегі оқушылардың оқытылу іс-әрекетінің ағымдық жағдайына баға береді, мектептегі оқушылардың зерттеу жұмысын жалпылау туралы шешім қабылдайды, және оқушылардың орындаған зерттеу жұмыстарын жалпылау мен олардың нәтижелерін оқу-тәрбие үрдісінде қолдану туралы шешім қабылдайды.

Ғылыми-әдістемелік жұмыс бойынша мектеп директорының орынбасары:

- мектептегі зерттеу іс-әрекетінің жалпы басшылығын жүзеге асырады;

- оқушылардың зерттеу іс-әрекетін жетілдіру мен дамыту, оқу-тәрбие үрдісіндегі зерттеу жұмыстарының нәтижесін пайдалану бойынша мектептегі пәндік әдістемелік бірлестігі мен ғылыми-әдістемелік кеңестің ұсыныстарын талқылауды ұйымдастырады;

- жетекшілікке үміткерді, оқушылардың зерттеу жұмыстарының орындаушыларын, жұмыс бағдарламаларды және зерттеу іс-әрекеті бойынша есеп берулерді қарастыру мен бекітуді ұйымдастырады;

- әдістемелік бірлестіктің жетекшілерімен және оқушылардың зерттеу жұмыстарының жетекшілерімен әдістемелік жұмыс өткізеді (оқушылардың ғылыми қоғамына материалдық-техникалық көмек ұйымдастырады).

Пәндік әдістемелік бірлестіктер өз отырыстарында оқушылардың зерттеу жұмыстарының орындаушылары мен жетекшілерін тағайындайды, олардың тақырыптарын бекітеді. Оқушылардың ғылыми жұмыстарының жетекшілігін мектептің аса білікті ұстаздары жүзеге асырады, сонымен бірге оқушылардың зерттеу жұмыстарының жетекшілігіне сырттан келген мамандар мен ғылыми қызметкерлер жұмылдырылады. Оқушының зерттеу жұмысының жетекшілік міндетіне келесі жатады: қарастырылып жатқан мәселенің кез келген сұрағының мөңгерілу деңгейін сараптау негізінде зерттелетін жұмыстың болжам тақырыптарының тізімін құрастыру; зерттеу жұмысының тақырыбын таңдауда оқушыларға көмек көрсету; зерттеу жұмысының жұмыс бағдарламасын құрастыру; ағымдық жетекшілік, әдістемелік, ұйымдастырушылық-техникалық көмек; оқушыларға үнемі кеңес беру; зерттеу жұмысының негізгі кезеңдерінің орындалуын бақылау; көрнекілік әдістеріні құрғанда, оқушының зерттеу жұмысы туралы есеп беруді құрастыруда әдістемелік және ұйымдастырушылық-техникалық көмек; оқу-тәрбие үрдісінде оқушының зерттеу жұмысының нәтижесін қолдану бойынша нұсқалықтарды әзірлеу; шығармашылық жұмыстар сайысына, олимпиадаларға және ғылыми конференцияларға оқушылардың зерттеу жұмыстарының орындаушыларының

Оқушылардың зерттеу жұмысы кезеңмен ұйымдастырылады. Келесі іс-әрекеттің кезеңдерін арнайы белгілеу:

I-даярлық (3-7- сыныптар);

II-дамытушылық (8-9- сыныптар);

III-өзіндік зерттеушілік (10-11- сыныптар).

Бірінші, даярлық кезеңі балаларды оқулықтармен және сөздіктермен жұмыс жасауды, жылдам оқуды, еңбекті ғылыми тұрғыдан ұйымдастыруды, үйретуін қалыптастыруды көздейді. Осы кезеңде оқушы тарапынан оқу іс-әрекетіне белсенді қатысуы басталады, сонымен қатар шығармашылық қабілеті бар оқушылар анықталып және туған өлкені қызыға танушылық әрекеті қалыптасады.

Екінші, дамытушылық кезең оқушылардың ғылыми жұмысты ұйымдастыру қабілетінің жетілуін қарастырады, олардың көзқарасын белсенді кеңейтуге бағытталған. Осы кезеңдегі қызығушылықтың артуын мектептегі сыныптан тыс бірлестіктердің дамуы маңызды рөл атқарады. Балалардың зерттеушілік қабілетінің қалыптасуына арнайы курстар әсерін тигізеді.

8-9 сыныптың оқушылары қалаулары бойынша оқушылардың ғылыми қоғамына кіреді, онда олар жоғары буын оқушыларымен ғылыми-зерттеу іс-әрекет түсінуге тырысады.

Үшінші, өзіндік зерттеу кезеңі оқушылардың ғылыми-зерттеу іс-әрекетінің тікелей кезеңі болып табылады, оның барысында жалпы мектептік тақырыптар қалай әзірленсе дәл солай балалардың жеке жобалары да әзірленеді. Оқушылардың зерттеу іс-әрекеті мектепте үнемі болашағы бар болуы үшін осы жұмыстың сабақтастығы қамтылуы қажет. Осы мақсатпен жоғары сыныптың оқушылары кіші буын, орта буын оқушылары арасында тілдесулер, сынып сағаттар, әлеуметтік зерттеулер жүргізіледі.

Сабақтастықтың іске асырудағы маңызды ролі оқушы ғылыми қоғамының есеп беру отырысында жүзеге асады, онда театрдың көрінісі ретінде түлектер «келесі ұрпаққа» зерттеу жұмысының «эстафетаның тапсырылуы» өтеді. Мектептік ғылыми қоғамның іс-әрекетін ұйымдастырар кезде оқушының зерттеу жұмысының сәтті факторы туралы есте сақтаған дұрыс. Оларға жататыны:

- осы жұмыс түрімен оқушылардың өз еркімен білу принципі сақтау;
- оқушы тарапынан тақырыптың таңдалуы;
- зерттеу жұмысын өткізу барысында оқушы тарапынан максималды түрде өздігінен жасалатын жұмысының байқалуы;
- оқушының зерттеу жұмысы барысында ұстаздың қызығушылық және компоненті қызығушылығы;
- оқушылардың, ұстаздардың және ата-аналардың зерттеу жұмысын аса бағанау, оқушы тарапынан орындайтын жұмысның маңыздылығын түсінугі.

ОҚУШЫЛАРДЫҢ ҒЫЛЫМИ ҚОҒАМЫ ТУРАЛЫ ҚАУЛЫ

Оқушылардың ғылыми қоғамы – ғылымның, техниканың, мәдениеттің түрлі саласындағы жетістікті аса терең білуге, шығармашылық тұрғыдан ойлауды, зияткерлік бастамасын, өз адын болуды, өз іс-әрекетіне аналитикалық көзқарасты болуды дамыту, зерттеу жұмысын пайдалану мен қолдануды тырысатын мектеп оқушыларының өз еркімен жасалатын бірлестігі. Ғылыми қоғамның іс-әрекеті осы Қаулы негізінде жүзеге асады.

1. Оқушылардың ғылыми қоғамының өз атауы, эмблемасы, ұраны бар.

2. Оқушылардың ғылыми қоғамының міндеті:

- ғылыми білімнің көлінен танылуына көмектесу;
- мектеп оқушыларының шығармашылық қабілеті мен таным белсенділігін дамыту;
- мектеп оқушыларды ғылыми ізденістегі әдіспен және амалмен таныстыру;
- ғылыми әдебиетпен жұмыс жасауды, іріктеуді, сараптауды, ақпаратты жүйелеуді үйрету;
- зерттеу барысындағы мәселелерді анықтап және тұжырымдау; ғылыми жұмысты сауатты ресімдеу;

оқушылардың кәсіби тұрғыдан өздігінен таңдау жасауға жәрдемдесу.

3. Оқушылардың ғылыми қоғамының іс-әрекетінің негізгі бағыттары:

- бағдарламаларды құрастыру, зерттеу тақырыптары мен жобаның әзірлемесі;
- мекеме мен ұйымның тапсырысын орындау;
- қызықтыратын мәселелерді зерделеуге ғылыми қоғамны қатысушыларының жеке сұранысын қанағаттандыру;
- олимпиадаларға, байқауларға, турнирлерге, көрмежерге қатысу;
- семинарларды, сөз таястарды, ғылыми-тәжірибелік конференцияларды өткізу;
- дәрістерді, баяндамаларды, хаттарды, шығармашылық есеп берулерді оқу;
- ғалымдармен кездесу;
- мектептің орта буынды оқушылары үшін қызығушылық бойынша топтастыру;
- ғылыми қоғамның мектептік және студенттік секцияларының бірлесіп өтетін отырыстары;
- шығармашылық жұмыстарды даярлау және оларды жинаққа жариялау.

4. Оқушылардың ғылыми қоғамы жұмысының құрылымы мен ұйымдастырылуы түрлі білім саласы бойынша секцияларға біріккен, оқушылардан құрылған шығармашылық топты өзін қамтыған.

Ғылыми қоғамның жоғары ұйымы ретінде есен беру кезеңінде қорытындылау үшін жылына бір рет өткізілетін қоғамның барлық мүшелерінің жиналысы, жана оқу жылына міндеттерді анықтау, жоспарды бекіту, қоғамның Кеңесін сайлау, ғылыми қоғамның іс-әрекетін анықтайтын құжаттар мен шешімді қабылдау болып табылады.

Кенес өз құрамынан ғылыми қоғамның төрайымы мен хатшыны сайлайды. Кенес, ұйымдастырушылық сұрақтарда, оқу жиындарды, конференцияларды, көрмелерді, жиналыстарды өткізу бойынша жұмыстарда ғылыми жетекшілер мен кеңесшілерге көмек көрсетеді, жоғары оқу орындарының студенттер қоғамымен бірлесіп жұмыс жасайды. Оқушылар кеңесі мектептің ғылыми-әдістемелік кеңесінің жетекшілігімен жұмыс жасайды. Ғылыми қоғамы мүшелерінің сабақтары қажеттілік бойынша ғылыми жетекшілер мен кеңесшілердің жетекшілігімен ұжымдық немесе жеке түрде өткізіледі, бір-ақ айына бердең кем болмауы тиіс.

5. Ғылыми қоғамның қатысушылары

Ғылыми қоғамның мүшелері ретінде, бір-екі қоғамдық секция жұмысына белсенді қатысы келген 5-11 сыныптың оқушылары болып табылады.

Оқушыларға арналған зерттеу жұмысының қатысушылары құқығы:

- өз қызығушылығына сай тақырыпты таңдауға;
- зерттеу жұмысын орындау үшін білім беру мекемесінің ақпараттық-анықтама мен материалдық-техникалық базасын қолдануға;
- оқушыларға арналған зерттеу жұмысының ғылыми жетекшілер мен кеңесшілері тарапынан әдістемелік және ұйымдастырушылық көмекті жиі алуға;
- авторлық құқыққа сәйкес өзінің зерттеу іс-әрекетінің жетістігімен дербес қолдануға;
- пәнге сәйкес сынақ бағаны алу үшін оқушыларға арналған зерттеу жұмысының нәтижесін ұсынуға, сонымен бірге түлектер сыныптарындағы қорытынды аттестаттау кезінде зерттеу жұмысын қорғауға ұсыну.

Ғылыми қоғамның мүшелері сайлаға және оқушылар кеңесімен сайлануға құқылы; оқушылар кеңесі мен ғылыми жетекші тарапынан өзінің шығармашылық жұмысы туралы пікір алуға құқылы.

Оқушыларға арналған зерттеу жұмысының орындауы міндетіне келесі жатады:

- білім беру мекемелерінде бекітілген талаптарға сәйкес зерттеу жұмысын орындау;
- зерттеудің жұмыс бағдарламасына сәйкес жұмыс кестесін ұстау;
- білім беру бөлімінің ақпараттық-анықтама материалы мен материалдық ресурстарды қастерлен және сақтау (кітапхананың, мұрағаттың, мұражайдың және т.б.).

Жоғары сыныптың оқушылары белсенділіктері үшін дипломдармен, мадақтамалармен, сыйлықтармен марапатталады.

ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЗЕРТТЕУ ІС-ӘРЕКЕТІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Зерттеу іс-әрекетін бастау алдында, оқушылар зерттеу іс-әрекетінің циклограммасымен және нормативті құжаттармен танысуы тиіс. Зерттеу іс-әрекетінің циклограммасы өзіне келесі жұмысты қамтиды:

- **қыркүйек**- оқушылардың ғылыми қоғамын құру; ағымды оқу жылына жұмысты жоспарлау мен міндет қою; ғылыми қоғамның пәндік секцияларды қалыптастыру; оқушыларға арналған зерттеу жұмысының талаптарымен таныстыру және зерттеу тақырыптарын таңдау; белгілі оқуға жұмыстың жетекшісін бекіту; теориялық сабақтар; жеке кеңес берулер;
- **қазан**-мәселе бойынша мәлімет жинау мақсатында ғылыми әдебиетпен жұмыс жасау; оқушылардың ғылыми қоғамына кіргендерді қарсы алу, ғылыми қоғамның Кеңесін құру; теориялық сабақтар; жеке кеңес берулер;
- **қараша**-зерттеу тақырыбы бойынша мәлімет жинау; теориялық және тәжірибелік сабақтар; жеке кеңес берулер; ғылыми қоғам Кеңесінің отырысы;
- **желтоқсан**-мәселе бойынша мәліметті жинау мен жүйелендіру; теориялық және тәжірибелік сабақтар; жеке кеңес берулер; ғылыми қоғам Кеңесінің отырысы; таңдалған тақырыпты қорғау бойынша конференция өткізу; жеке кеңес берулер;
- **қаңтар**- мәселе бойынша мәліметті жинау мен жүйелендіру; ғылыми қоғам Кеңесінің отырысы; тәжірибелік сабақтар; жеке кеңес берулер;
- **ақпан**-мәселе бойынша мәліметті жүйелендіру; жұмыстың ресімдеуін бастау; жеке кеңес берулер; ғылыми қоғам Кеңесінің отырысы;
- **наурыз** –жұмыстың ресімдеуін аяқтау; зерттеу жұмыстарын рецензиялау; ғылыми қоғам Кеңесінің отырысы; оқушылардың мектептік және аудандық ғылыми қоғамдық конференциясына қатысу; жеке кеңес берулер;
- **сәуір** – оқушылардың зерттеу жұмыстарының тезисы бар мектептік брошюраларын шығару және ресімдеу; ғылыми қоғам Кеңесінің отырысы; жеңімпаздарды марапаттау;
- **мамыр**-ғылыми қоғамның жалпы жиналысы; жоғары сынып буындарынан кіші сынып буындарына эстафетаны тапсыру; болашаққа жоспар құру.

ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЗЕРТТЕУ ІС-ӘРЕКЕТІН ҰЙЫМДАСТЫРУ

Мектептік ғылыми қоғамның жұмысы оқу жылы басында 5-9 сыныптар арасындағы сынып сағат өткізу арқылы оқушылардың ғылыми қоғамының жұмыс жасау негізгі принципімен және тарихымен таныстырудан басталады (оқушылардың ғылыми қоғамының мақсаты мен міндеті).

Ғылыми қоғамның сабақтарына қызығушылық білдірткен балалар арқылы бекітілген жалпы оқушылар жиналысында ғылыми қоғамның пәндік секциялары қалыптасады. Осы жиналыста ағымды жылдың жұмыс жоспары құрылады және бекітіледі. Оқушыларға арналған зерттеу жұмыстарын құру барысы көбінесе бір оқу жылымен шектелмейді, бірақ та оқушылар түрлі жағдайға байланысты мысалы, таңдалған тақырыптың күрделілігі, қажет мәліметтің жоқтығы, статистикалық зерделеудің көптігі негізінде зерттеу жұмыстарын бірнеше жылдар бойы жүргізе алады. Зерттеу жұмысының ең маңызды және жауапты кезеңдерінің бірі әр оқушы тарапынан зерттеу тақырыбын таңдау болып табылады.

Оқушыларға арналған зерттеу техникаларының анықтау барысында келесі критерийлерді білу:

- 1) тақырыптың қажеттілік, зерделеуінің жетіспеушілігі және тәжірибелікте маңыздылығы;
- 2) зерттеуші-оқушының қызығушылығымен сәйкестік;
- 3) нақты орындаушылығы;
- 4) таңдалған ғылыммен зерделетін жалпы үрдіс заңдылығын терең түсіну мүмкіндігі;
- 5) түрлі ақпарат көзімен қамтылу;
- 6) тақырыпты ғылыми және әдеби көзқараспен қалыптастыру сауаттылығы (тақырыпты қарастыруларға нақты шеңберді көрсетумен).

Тақырыптағы қысқартылған және қажеті жоқ сөздерді қолданбау керек. ғылыми көзқарасымен қарағанда дауға әкеп соғатын терминдер мен тұжырымдарды қолданбаған жөн. Зерттеу іс-әрекетінің бірінші кезеңінде оқушылар зерттеу жұмысының Қаулысы мен оған қатысты деген негізгі талаптармен таныстырылады. Мектеп оқушылары зерттеу жұмысының рефераттан айырмашылығын көру керек. және де зерттеу жұмысы нәтижесі н алдын ала білмейтін шығармашылық амалдарды шешумен байланысты екендігін түсіну керек.

Оқушының жұмыс барысында қолданатын тақырып атауы тіл тұжырымдағаннан кейін (өзінің зерттеу жұмысын аяқтап болғаннан кейін нақты тақырып атауы анықтауға болады) – зерделеу жұмысының орындаушысы зерттеу жұмысының жұмыс бағдарламасын құруға ауысады. Осы кезеңде мәселенің жағдайы нақтыланады, зерттеу жұмысының мақсаты (жұмыс тақырыбынан оңай анық болады) және қажет деңгейі, оның міндеті, әдісі мен кезеңі анықталады, сонымен бірге зерттеудің нәтижесі болжамдалады.

Тақырыптың зерделеу жағдайын анықтау, зерттеу мақсатын нақтылау, үйлесімді жұмыс әдісін таңдау үшін оқушылар тарапынан таңдалған тақырыпты мәселесі бойынша әдебиетпен нақтырақ танысу қажет. Жұмыс жетекшісінде тақырып бойынша қажетті ақпаратты алғаннан кейін оқушы жұмысын алдымен әдебиетті іздеуден бастайды.

Осы білімдерін бекіту үшін оқушыларға арналған ғылыми қоғамның жетекшісі тарапынан оқу сабақтары кітапханада ұйымдастырылсын. Әдебиетпен жұмыс жасау келесі кезеңінде оқушыларды қитатасы бар әдебиетпен жұмыс жауға үйрету. Одан бөаса оқушылар анықтама мен энциклопедиялық басылымдардың пайдалы деңгейін бағалау керек.

Жұмыстың алғашқы екі-үш айында оқушылар әдебиетпен жасайтын жалпы амалдарын білу қажет:

- 1) қолданған әдебиеттер тізімін құрғанда қиыншылық тудырмау үшін карточкаға кітаптар мен мақалалардың толық библиографиялық мәліметтерін енгізе білуді;
- 2) әдебиеттік ақпараттық көзінің негізгі қаулысын көшіріп жазуды;
- 3) қитаталарды сауатты көшіріп жазу мен жүйелендіруді (бетін нөмірі мен ақпараттық көзі туралы толық мәлімет көрсетумен).

"обзор литературы по проблеме исследования" деп болжамдап атауға болатын оқушы тарапынан жұмыстың фрагментін жаза білу әдебиетпен жұмыс жасауды үйренгендікті білдіреді.

Жыл сайын желтоқсан айында өткізілетін, таңдаған тақырыпты қорғау бойынша жас зерттеушілер мектептік конференциясына қатысу сәтті қаламдарының бірі болып табылатын маңызды кезең. Осы зерттеу нәтижесінің кезеңінде алған білімдерінен бөлек оқушылар, сойлеу қабілетін, өз көзқарасын дәлелдеуді, пікірталас жүргізуді игереді. Оқушыларға арналған зерттеу жұмыстарын қорғауға екі ай қатғанда бекітілген және жалпы қабылданған талаптарға сай зерттеу жұмыстарын ресімдеу білімдері мен қабілеттерін қалыптастыру бойынша сабақтар басталады.

Жұмысты ресімдеп болғаннан кейін жетекші оған рецензия жазады және оқушылардың назарын жұмысты қорғауға бағыттайды. Жұмысты қорғауға даярлаған кезде, зерттеу жұмыстарын қорғауының бірнеше нұсқасының барын есте сақтау керек. Классикалық және шығармашылық қорғау моделдері кеңінен таралған болып табылады.

Классикалық қорғау моделі әзірленген тақырыптардың басты зерттеу аспектілерін көрсетумен ауызша қорғауға негізделген:

- зерттеудің өзектілігі мен жанашылдығы;
- қолданған әдебиеттер мен ақпарат көзінің мінездемесі;
- мәселені шешудегі негізгі ғылыми тәсілдердің мінездемесі;
- зерттеу әдісінің таңдауын дәйектеу;
- жұмыстың мазмұндылығы бойынша негізгі қорытындылар.

Шығармашылық қорғау моделі келесіні қарастырады:

- ұсынылған тақырып бойынша көрнекілік материалдармен және құжаттармен стилді ресімдеу;
- зерттеу үрдісінде даярланған бейне көрсетуімдерді, слайдтарды ұсыну.

- зерттеудің негізгі бөлігінің фрагментін қызықты ұсыну;
- жұмыс бойынша қорытынды шығару.

Қаулыға қосымша

Мектептегі «Жас ғалым» ғылыми жобада жұмыс жасайтын оқушылар туралы жалпы мәлімет

№	Оқушылардың ТАӘ	Сынып	Жетекші	Пәні
1	Насыров Руслан	7а	Г.Асетова	Ясауитану
2	Нарбеков Шахриер	7а	Г.Асетова	Ясауитану
3	Ергешбай Мурат	5б	А.Басанов	Ясауитану
4	Валиханова Дурдона	9а	Н.Матенова	Ағылшын тілі
5	Османов Давлат	8а	С.Абдукаримов	Тарих
6	Рахимов Асадулла	10а	А.Басанов	Тарих
7	Ергешбаева Диара	11б	Г.Асетова	Ясауитану
8	Шамшиддинова Фарид	11а	Г.Асетова	Ясауитану
9	Абдигаппаров Абдусаид	8а	У.Нарметова	Тілтану
10	Османов Давлат	8а	У.Нарметова	Тілтану
11	Полатов Миртемир	7б	Ж.Мирзаханов	Ағылшын тілі
12	Ерметова Умида	9а	Ш.Жаппаров	Шешендік өнер
13	Еркинова Диляра	9а	Ш.Жаппаров	Абайтану
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				

«Жас ғалым» мектептік ғылыми-әдістемелік кеңесінің сандық құрамы

1	Кеңес төрағасы:	БО жөніндегі директордың орынбасары	Ш.Жаппаров
2	Кеңес басшысы:	ОЖДО	С.Ахмедова
3	Кеңес хатшысы:	казак тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі	У.Нарметова
4	«Биология» секциясы	Биология пәні мұғалімі	Н.Асетова
5	«Қоршаған ортаны қорғау және адамның денсаулығы» секциясы	География пәні мұғалімі	С.Абдукаримов
6	«Тіл тану» секциясы	Орыс, казак тілі мұғалімдері	М.Егамбердиева
7	«Тарих» секциясы	Тарих пәні мұғалімі	А.Басанов
8	«Информатика және роботатехника» секциясы	Информатика пәні мұғалімі	Э.Мамитов